

S pomočjo sredstev sklada Si.voda do dveh novih čistilnih naprav na Škofjeloškem

Ena največjih težav pri ohranjanju čistih voda v Sloveniji so odpadne vode v razpršenih naseljih. Visok delež razpršene poselitve je tudi na škofjeloškem območju, ki zajema območje občin Škofja Loka, Gorenja vas – Poljane, Železniki in Žiri. Ker na teh območjih priključitev vseh objektov na javno kanalizacijsko omrežje iz ekonomskih ali drugih razlogov ne bo možna, so najpogostejša komunalna ureditev še vedno greznice, ki pa zelo obremenjujejo vodne vire.

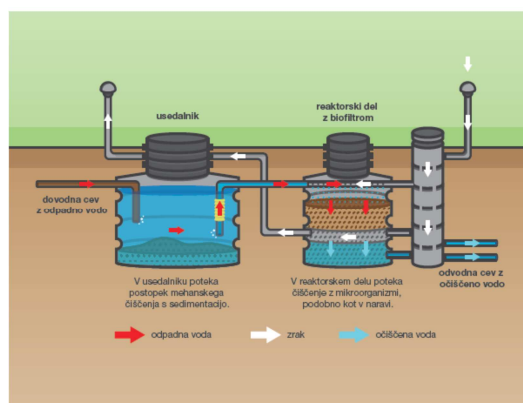
Zato je decembra 2012 Razvojna agencija Sora v sodelovanju z občinama Gorenja vas - Poljane in Žiri ter Planinskim društvom Žiri pripravila projekt "Varujmo naše okolje", katerega namen je ozaveščati gospodarstva, krajevne in lokalne skupnosti, izvajalce javnih služb, mlade in planinska društva na območjih, ki ne bodo opremljena z javnim kanalizacijskim omrežjem, o malih komunalnih čistilnih napravah in jih spodbujati k njihovi izgradnji.

Kratkoročni cilj projekta je izdelava projektne dokumentacije in izgradnja rastlinske čistilne naprave zmogljivosti 10 PE za čiščenje komunalne odpadne vode iz planinske kočice na Mrzlem vrhu (987 m) ter vgradnja biofiltra zmogljivosti 15 PE za čiščenje komunalne odpadne vode iz Osnovne šole Lučine, ki bosta predstavljali primer dobre prakse ureditve ustreznega čiščenja komunalne odpadne vode na Škofjeloškem in širše. Dolgoročni cilj projekta je preprečevati nadaljevanje onesnaževanja (vodnih virov) na območjih, ki ne bodo opremljena z javno kanalizacijo.

Projekt je bil s strani Sklada potrjen v juniju 2013. Ocenjena vrednost projekta je znašala 23.668 EUR, od tega je 19.000 EUR ocenjena vrednost izvedbe obeh investicij v izgradnjo čistilnih naprav. Od tega so partnerji projekta pridobili sredstva sklada v skupni višini 15.216,54 EUR, ostalo pa sta prispevali Občini Gorenja vas – Poljane in Žiri. Razvojna agencija Sora je krila stroške vodenja in koordinacije projekta.

Vgradnja čistilne naprave v Lučinah

Podružnična šola Lučine je za šolsko poslopje avgusta 2013 vgradila biološko čistilno napravo proizvajalca Biorock, ki uporablja tehnologijo aerobnega čiščenja odpadnih voda s pomočjo biofiltra in gravitacije. Za tovrstne biološke čistilne naprave so značilne visoke stopnje učinkovitosti čiščenja, čiščenje pa je dobro tudi ob neenakomernih dotokih odpadnih voda. Voda se ob pritoku v biološko čistilno napravo najprej očisti mehansko v usedalniku. Nato pa potuje v biorekatorski del, v katerem poteka čiščenje vode z mikroorganizmi, podobno kot v naravi. Čistilna naprava za svoje delovanje ne potrebuje električne energije ali strojne opreme, zato vzdrževanje skoraj ni potrebno. Življenjska doba biološke čistilne naprave je 30 let. Z okolju prijazno in varčno čistilno napravo bo šola, v kateri je trenutno 55 otrok in 8 zaposlenih, trajnostno uredila čiščenje komunalnih voda, saj priklop šole na javno kanalizacijsko omrežje ni možen. Čistilna naprava pomeni veliko pridobitev za šolo, ker so z njo uspešno uredili dotedanje pereče stanje na področju onesnaževanja podtalne vode, saj šolski objekt stoji na občutljivem kraškem terenu. Poleg tega bodo s projektom nadgradili aktivnosti šole v okviru programa okoljske vzgoje in poučevanja o okoljskih vsebinah. Osnovna šola Ivana Tavčarja je nosilka znaka Eko šola, kar potrjuje aktivno delo šole na področju varovanja okolja.

Shema čiščenja odpadnih voda z biološko čistilno napravo proizvajalca BIOROCK

Izgradnja rastlinske čistilne naprave na Mrzlem vrhu

Planinsko društvo Žiri se je po letu 2002 začelo pripravljati na izgradnjo planinskega zavetišča. Pokazala se je priložnost na Mrzlem vrhu, na ruševinah Starojugoslovanske karavle, na nadmorski višini 970 m. Do danes je društvo odkupilo zemljišče, pridobilo Projekt za graditev in gradbeno dovoljenje ter pričelo z izgradnjo koče. Z odobritvijo dodatnih sredstev Fundacije za šport Republike Slovenije je društvo začelo z izvajanjem del 1. 8. 2012. Do danes je objekt pod streho, z izvedenimi vsemi notranjimi inštalacijami in grobimi ometi ter vgrajenimi okni in zunanji vrati.

Planinska koča na Mrzlem vrhu bo namenjena rekreaciji domačinov in obiskovalcev, saj leži ob Slovenski planinski poti, Srednje evropski pešpoti »Via Alpina«, Loški planinski poti in številnih kolesarskih poteh. Društvo planira, da bo v začetku koča odprta ob vikendih, glede na zanimanje pa bodo organizirali oskrbovanje tudi v dneh med tednom. Koča bo opremljena z 20 ležišči, kar omogoča nastanitev in prenočitev tudi za večje skupine.

Za čiščenje odpadnih vod iz planinske koče je bila do konca oktobra 2013 izgrajena rastlinska čistilna naprava kapacitete 10 populacijskih enot, sestavljena iz dveh gred, neto površine skupaj 25 m². Prednosti rastlinskih čistilnih naprav se kažejo v tem, da za svoje delovanje večinoma ne potrebujejo strojnih elementov in posledično električne energije, so krajinsko privlačne, imajo sposobnost terciarnega čiščenja (odstranjevanje dušika in fosforja), v njih se zadržijo različne strupene snovi, ki ne odteka v okolje (npr. težke kovine, fenoli ipd.)

Izgrajena rastlinska čistilna naprav bo prva takšna naprava za planinsko kočo ne samo v Žireh, ampak tudi na območju ostalih škofjeloških občin, zato to primer dobre prakse tudi za ostala planinska društva na Škofjeloškem in Gorenjskem.

Shema rastlinske čistilne naprave

O Skladu Si.voda

Sklad Si.voda je nepridobitna organizacija, ki s strokovnim pristopom ozavešča o pomenu voda in vplivu posameznika nanje ter se aktivno loteva reševanja problematike kakovosti voda v Sloveniji. Vizija sklada je trajnostno skrbeti, da bo čista in zdrava voda na voljo tudi prihodnjim generacijam. Sklad Si.voda je samostojna in neodvisna institucija, ustanovljena v duhu filozofije Re.misli. Pobudnik in ustanovitelj Sklada Si.voda je podjetje Si.mobil.

Več informacij o Skladu Si.voda: www.skladsivoda.si

Ogled in predstavitev delovanja čistilnih naprav sta možna po predhodnem dogovoru.

KONTAKTNE OSEBE

Občina Gorenja vas—Poljane
dr. Kristina Knific
Poljanska cesta 87
4224 Gorenja vas
Telefon: 04/51 83 122
E-pošta: kristina.knific@obcina-gvp.si

Planinsko društvo Žiri
Janez Kosmač
Loška cesta 17
4226 Žiri
Telefon: 031 452 860
E-pošta: janko.kosmac@guest.arnes.si